

[Miljøministeren]

gen og kollektive trafikforbindelser – såvel i landdistrikterne som på de mindre øer.

Problemerne er forskellige fra sted til sted og hænger ofte tæt sammen med forholdene i den kommune, byerne er en del af. Kommuneplanlægningen har således en central rolle i bestræbelserne for at sikre bedst mulige levevilkår i lokalsamfundene.

Der er specielt i nogle landsbyer og på de mindre øer behov for nye og utraditionelle forslag, der sigter mod mere fleksible former for serviceforsyning og en opblødning af grænserne mellem de opgaver, der hidtil har ligget i henholdsvis offentlig og privat regie. Man bør også her være åben over for forslag og ideer fra lokale beboere.

I landsbykommissionens betænkning fra 1981 er der en række konkrete eksempler på, hvordan der eventuelt kan gives befolkningen i landdistrikterne og de små landsbyer en bedre service. En række af disse eksempler vil kunne iværksættes uden væsentlige omkostninger.

Det er velkendt, at nedlæggelsen af en eller flere skoler og overflytning af undervisningen til en fjernliggende skole kan give anledning til dialog med befolkningen. På skoleområdet findes der eksempler på mere fleksible løsninger, hvor flere lokalsamfund har en fungerende skole og dermed et værdifuldt samlingssted for kulturelle og idrætslige aktiviteter. F.eks. en opdeling med børnehaveklasse samt 1. og 2. klasse i én by, en skole med et noget større børneunderlag omfattende 3.-6. klasse i en anden by og endelig en 3-4-sporet skole med 7.-10. klasse i en tredje by. Men naturligvis kan der tænkes mange andre løsninger.

Flere steder har de lokale butikker svært ved at klare sig, og landsbykommissionens undersøgelser viser, at det kan være nødvendigt at tilføre lokalbutikkerne opgaver, som i dag varetages af det offentlige.

Regeringen er bekendt med, at der er etableret en forsøgsordning med »kombinerede serviceenheder i landsbyer«. Forsøget omfatter 4 lokalbutikker i 4 kommuner og går ud på at placere nogle såkaldte tillægsfunktioner i lokalbutikkerne for at øge omsætningen og serviceniveauet for befolkningen. Der er tale om postfunktion med de mest almindelige postforretninger, biblioteksbetjening og medicinudlevering. Endvidere søges det at få

private servicevirksomheder, eksempelvis banker, til at medvirke.

Regeringen mener, at det er vigtigt gennem forsøg med utraditionelle kombinationer af offentlig og privat service at få grundlag for at vurdere lokalbutikkernes overlevelsesmuligheder. Regeringen vil derfor med interesse afvente resultatet af forsøgsordningen.

9. Afsluttende bemærkning – de kommende års landsplanlægning.

Siden planlovreformens vedtagelse har landsplanlægningen især drejet sig om at støtte kommunernes og amtskommunernes arbejde med henholdsvis kommune- og regionplanlægningen.

Landsplanarbejdet må de kommende år endvidere omfatte en analyse af sammenhænge og udviklingstendenser i samfundet, så der skabes det bedst mulige grundlag for langsigtede landspolitiske beslutninger.

Det debatoplæg, som planstyrelsen har udsendt samtidig med denne redegørelse, skal ses som et første initiativ i denne retning. Regeringen kan støtte, at der arbejdes videre med landsplanmæssige vurderinger af den omstillingsproces, det danske samfund står midt i, og med en tilpasning af det planlægningssystem, der nu er etableret.

Regeringen finder det værdifuldt, at der udsendes oplæg, som kan give anledning til en debat, hvor alle interesserede kan udveksle synspunkter.

Det er regeringens håb, at der vil komme mange indlæg, som prøver at sætte sig ud over vante tankebaner, og som kan virke inspirerende på de kommende års landsplanarbejde. Der er brug for nytænkning hos alle.

Dette års landsplanredagørelse kan betragtes som et første udspil i debatten.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 18:

Forespørgsel til undervisningsministeren [om besparelser på bloktilskuddene].

Af Marianne Bentsen-Pedersen (SF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 1/3 83).

Første næstformand (Knud Østergaard):